

Oppdragsgiver: Direktoratet for byggkvalitet
 Oppdragsnavn: Pilotering Fellestjeneste Plan
 Oppdragsnummer: 634178-01
 Utarbeidet av: Anne Sæther Lislevand
 Oppdragsleder: Anne Sæther Lislevand
 Dato: 15.12.2021
 Tilgjengelighet: Velg et element.

Rapport - Pilotering Fellestjeneste Plan

Innhold

1.	Bakgrunn.....	2
2.	Kort om planene	2
	2.1. Plan 1: Detaljregulering for Stemtjønn skytebane.....	2
	2.2. Plan 2: Detaljregulering for Verksgata 29-31 og Store skippergate	14
3.	Testing	5
4.	Erfaringer	5
5.	Forslag til forbedringer i NPADer.....	6
6.	Forslag til forbedringer i tjenestene	6
7.	Forslag til forbedringer i malen for bestemmelser.....	7

Versjonslogg:

VER.	DATO	BESKRIVELSE	AV	KS
01	15.12.21	Rapport - Pilotering Fellestjeneste Plan	AL	Initialer

1. Bakgrunn

Det ble våren 2020 besluttet å sette i gang tiltak for å bidra til raskere og mer digitale plan- og byggesaksprosesser, samt å sikre arbeidsplasser og tjeneste-innovasjon.

Fellestjenester PLAN (FtP) er et av tiltakene som skal bidra til å styrke digitalisering av planprosessen. Formålet er å legge til rette for automatisk kontroll av reguleringsplanforslag før innsending til kommunene. Pilotprosjektet bygger på den infrastrukturen som allerede er etablert for validering og innsending av byggesøknader gjennom Fellestjenester BYGG. Målet er at Fellestjenester Plan skal være en nasjonal verktøykasse med nyttige digitale verktøy for enklere og bedre tjenester i planprosesser.

Aktører i bransjen ble høsten 2021 invitert til å søke om tilskudd for å bidra med piloter for å teste ut innsendingstjenesten til kommunene for private reguleringsplanforslag.

Valideringen skal avdekke tekniske feil på plankart samt kontrollere at informasjon i bestemmelser stemmer med plankartet.

Ny produktspesifikasjon for reguleringsplanforslag støtter blant annet planforslag i gml, istedenfor sos, digitale bestemmelser og 3D.

Asplan Viak fikk tilsagn om støtte og har testet to planforslag.

2. Kort om planene

2.1. Plan 1: Detaljregulering for Stemtjønn skytebane

Den første planen vi testet er lokalisert i Kristiansand kommune og regulerer en eksisterende situasjon der tre skytebaner i et område reguleres til dagens bruk, samt noe utviklingspotensiale. Dette er en relativt enkel plan med få arealformål og få bestemmelser. Det er i tillegg omfattende hensynssoner (sikkerhetssoner). Asplan Viak har utarbeidet plankartet på oppdrag for kommunen, men kommunen skulle selv utarbeide resten av plandokumentene. Dette arbeidet er blitt forsinket og vi har derfor laget enkle bestemmelser selv for å få testet de gjennom testmotoren. Planen er i 2D. Planen har ikke vært til førstegangsbehandling enda.

3. Testing

Begge planene er utarbeidet i verktøyet Focus Arealplan.

Testing av enkeltfiler

Plankart og bestemmelser for begge planer er testet som enkeltfiler. Focus Arealplan har utarbeidet et program for å legge inn bestemmelser slik at de kan tas ut som XML-filer. Disse filene ble så testet.

Vi lagde også noen filer med «feil», for å teste om systemet fanget opp disse.

Testmotor

Vi har hatt store problemer med å få logget på testmotoren for å få sendt inn planforslaget, men kom til slutt inn og fikk gjennomført testmotoren et par ganger.

4. Erfaringer

Testing av enkeltfiler

Dette er en klient for å teste enkeltfiler for den endelige innsendingen. Ved test av enkeltfiler kommer det opp en liste for feil/mangler og advarsler. Advarslene stopper ikke planforslaget, men gjør oppmerksom på mulige feil/avvik som bør sjekkes. Ved feil/mangler går ikke dokumentet gjennom.

Listen over feil og advarsler har et svært teknisk språk og henviser til spesifikke deler av GML- eller XML-fila. Brukere skal ha svært god teknisk innsikt for å få noe fornuftig ut av tilbakemeldingene.

Utover dette fungerte testingen av enkeltfiler bra, og det ble gitt beskjed om det ikke var samsvar mellom plankart og bestemmelser.

Testmotor

Testmotoren virker ustabil, da vi hadde store utfordringer med å få logget på. Når vi først får logget oss inn har testmotoren en logisk oppbygning, er enkel å finne fram i og det er lett å legge inn informasjon og dokumenter.

Veldig mye er valgfritt å legge ved, men det kom feilmelding hvis ikke «varslingsbrev» var lagt ved, selv om det stod «valgfritt» også på denne.

Det ser ikke ut til at det er noen «sperrer» når det gjelder å legge ved dokument. Det er f.eks. ikke krav til riktig planID i dokumentenes titler. Det er dermed foreløpig åpent for å legge ved mange dokument, og dette kan også øke faren for at feil dokument blir lagt inn.

Konklusjon

Oppsettet bærer preg av å være en betaversjon, naturlig nok. Mer stabil tilgang og pålogging må sikres, hvis ikke vil mange gi opp.

DiBks testmotor for innsending er godt lesbar og lett å finne frem i. Brukergrensesnittet kan forbedres ytterligere. Det må være tydelig hva som skal gjøres, hva som skal legges inn hvor osv. Det bør også forklares på en enkel måte hva som testes og ikke. F.eks. at teksten i dokumentene ikke testes.

Det kan hende det bør legges inn et krav om planID i titler på dokumenter for å unngå at feil dokument lastes opp, men dette er også noe som kan komme etter hvert, når systemet har vært i bruk en stund og erfaring er samlet.

Feil og advarsler må være i et godt språk slik at det blir lett tilgjengelig og tydelig for alle brukere.

5. Forslag til forbedringer i NPADer

Vi har ikke konkrete forslag til forbedringer i NPADer, men det vil uansett være viktig at plankart og bestemmer er et samlet produkt som må snakke sammen. Etter hvert bør også planbeskrivelsen kobles på, og enten valideres gjennom en ID. Det er viktig å jobbe videre med standardisering, men uten at dette går ut over fleksibiliteten.

6. Forslag til forbedringer i tjenestene

Tjenesten er foreløpig for ustabil med for mye påloggingstrøbbel. Stabilitet og enkel påkobling er en forutsetning for at aktuelle aktører skal begynne å bruke den.

7. Forslag til forbedringer i malen for bestemmelser

Opplegg for bestemmelser er basert på nasjonal mal for reguleringsbestemmelser. Focus Arealplan sitt verktøy for å få bestemmelsene ut som XML-fil er basert på samme mal. Den nasjonale malen sorterer bestemmelsene under overskrifter etter område, felt, formål, hensynssoner og bestemmelsesområder i plankartet, samt rekkefølgekrav. Dette gir en god lesbarhet og oversikt, der bestemmelser for hvert formål eller felt er samlet for det området der de skal gjelde.

Men dette er fremdeles basert på en relativt manuell praksis der bestemmelsene skrives inn som tekst, og leses som tekstdokumenter. Asplan Viak har på oppdrag fra KMD utarbeidet en rapport; «Kartlegging, systematisering og standardisering av planbestemmelser i reguleringsplaner» der denne problematikken drøftes og der det foreslås en tilnærming for å starte en kategorisering av bestemmelser, evt. med sikte på en mer digital praksis.